

Cement voor de hele
onderwijsorganisatie

Stichting Orion werkt met eigen kwaliteitskader

Mei 2018

De Amsterdamse Stichting Orion heeft voor haar vijf so-scholen en vier vso-scholen een eigen kwaliteitskader ontwikkeld. Interne auditoren beoordelen de scholen binnen het bestuur. Zo wil Orion de complexe leerlingpopulatie nog beter kunnen bedienen.

Orion hanteert dezelfde speerpunten als de Inspectie van het Onderwijs: schoolklimaat, onderwijsproces, onderwijsresultaten, kwaliteitszorg en ambitie. "Maar het onderzoekskader van de inspectie is vrij globaal. Wij hebben dat verder uitgewerkt met hele lijsten indicatoren", vertelt Camille van Ruth, directeur van de Van Koetsveldschool en tevens voorzitter van de auditcommissie. Elk jaar houdt Orion interne audits over twee van de vier gebieden van het eigen kwaliteitskader voor goed onderwijs. Verder worden ook de eigen aspecten van kwaliteit van de scholen in de audit meegenomen.

Elke school levert een auditor. Drie auditoren (een gespreksleider, een notulist en een observant) wijden samen één à twee dagen aan de te auditeren school. De auditoren bestuderen de zelfevaluatie en andere documenten, observeren in de school en spreken met ouders, leerkrachten en managementteam. Van Ruth: "De audits geven ons inzicht in de eigen school en maken eventuele blinde vlekken zichtbaar. Je gaat zien waar je aan moet werken."

De scholen profiteren direct en indirect van de audits, zegt Maybelle Groeneschey, bovenschools kwaliteitszorgmedewerker. "We hebben er bewust voor gekozen om van elke school iemand tot auditor op te leiden. Deze mensen leren ons kwaliteitskader voor goed onderwijs uitstekend kennen en daar profiteert de school weer van." Bestuurder Cor De Ruiter: "De audits geven het bestuur een uitstekende kijk op de kwaliteit van de eigen scholen. En ze helpen ons om een professionele leergemeenschap te zijn."

Vier pijlers

Binnen Orion wordt planmatig en cyclisch gewerkt volgens het 4D-model (data, duiden, doelen en doen). Hierbij is het strategisch beleid van Orion het uitgangspunt. "De vier pijlers van dit beleid vormen het cement van onze organisatie", zegt Groeneschey.

De eerste pijler betreft het doel voor alle leerlingen: onderwijs voor de toekomst in wonen, werken en welzijn. In het kader van passend onderwijs richt de tweede pijler zich op in- en extern partnerschap: 'samen passend'. Daarbij past de derde pijler: 'samen lerend' - leren van en met elkaar. Hierbij gaat het om het leren van de professionals in en buiten de organisatie en dat van de leerlingen. De vierde pijler luidt: de basis is en blijft op orde. Groeneschey: "Deze vier pijlers vormen de basis voor de verschillende

schoolplannen. Ook de specifieke eigen doelen van de scholen in de schoolplannen vloeien voort uit de vier pijlers.” In hun jaarplan werken de scholen hun doelen SMART uit. Groeneschey: “We werken vanuit een vaste systematiek, met ondersteunende formats en processen. Vanuit ons kwaliteitsbeleid houden we zicht op de doelen en de resultaten. We weten waaraan we gaan werken en waar we de professionaliseringstrajecten op richten. De scholen verwerken de resultaten van de audits in hun schoolverslag en stellen op basis daarvan een nieuw jaarplan op. Dit hele proces geeft ons zicht op of de scholen doen wat ze hebben bedacht en wat de resultaten daarvan zijn.”

Eigen profiel

Iedere school van Orion bedient een eigen doelgroep en heeft een eigen visie op onderwijs en leren. De school bepaalt op basis van de leerlingenpopulatie en de visie wat de eigen aspecten van kwaliteit zijn. De Ruiter: “Het gaat ons erom dat de school met deze invulling de eigen leerlingen nog beter kan ondersteunen. Ik ben trots op al onze scholen en wij vinden het belangrijk dat ze hun kennis delen. Daarom stimuleren we ze om een excellent-aanvraag te doen. We vinden dat dat bij het merendeel van de scholen ook kan, omdat zowel de basiskwaliteit als de eigen aspecten van kwaliteit goed op orde zijn.” Inmiddels hebben vijf van de negen Orion-scholen het predicaat ‘Excellente school’.

De Van Koetsveldschool (speciaal onderwijs en begeleiding aan zeer moeilijk lerende kinderen en kinderen met een meervoudige handicap) verwierf een ‘excellentiespeerpunt’ voor het onderwijs in weerbaarheid en seksuele vorming. Van Ruth over de keuze voor dit onderwerp: “Weerbaarheid is voor onze populatie een belangrijk onderwerp. Zo’n 60% maakt ergens in het leven misbruik mee. Door hun spontaniteit kunnen kinderen verkeerde dingen oproepen bij anderen. Het knuffelgehalte is bij sommigen erg groot. Het is dus belangrijk dat kinderen niet zomaar bij iemand op schoot gaan zitten, dat ze leren aanvoelen wanneer een situatie niet pluis is en weten dat ze dan ‘stop hou op’ moeten zeggen.”

De school heeft over dit onderwerp een eigen leerlijn met ontwikkeldoelen gemaakt, samen met Rutgers en de CED-Groep. Bij deze ontwikkeling zijn ook ouders betrokken. Groeneschey: “We denken deze kennis bruikbaar is voor veel meer scholen.” Ze vindt het een mooie prestatie dat de school het predicaat heeft binnengehaald. “Tegenwoordig moet je eerst op het onderzoekskader van de inspectie het oordeel ‘goed’ hebben, voordat de jury van het excellentietraject langskomt.”

Thematafels

Binnen Orion worden regelmatig tevredenheidsmetingen gehouden. Die vormen een belangrijk professionaliseringsinstrument, zegt bestuurder De Ruiter. “Personeel, ouders en kinderen moeten zich veilig en gezien voelen. We streven naar een klimaat waarin mensen elkaar willen helpen.”

Op dit moment is Orion halverwege de periode van het huidige strategisch beleidsplan. De Ruiter en Groeneschey maken een ronde langs de scholen. Gezamenlijk bespreken ze de speerpunten en doelen die vanuit de vier pijlers zijn verwoord in zowel het strategisch beleidsplan als de schoolplannen: waar zijn we trots op? Wat moet er nog worden opgepakt en wat kan er blijven liggen? Wat geeft energie en wat kost energie? De kwaliteitszorgmedewerker: “We hebben de voorgaande beleidsperiode hard aan de basis gewerkt. Nu ons kwaliteitsbeleid en de kwaliteit binnen de scholen goed staat, kunnen we samen een goed onderbouwd gesprek voeren. Zo geven we handen en voeten aan het bestuursbeleid in de school.”

Twee keer per jaar organiseert Orion thematafels met de Raad van Toezicht, directeuren en gmr. Die tafels gaan over een onderwerp dat iedereen raakt, zoals de ontwikkeling vanuit de vier pijlers uit het strategisch beleidsplan. Aan deze thematafels worden ook de opbrengsten van de gesprekken met de afzonderlijke scholen besproken. Van Ruth: “Dit is inspirerend voor alle partijen. We voeden het bestuur met wat er leeft en horen dat meteen ook van elkaar.” De Ruiter: “Ik zie de uitkomst van de thematafels als een advies aan ons als bestuur.”

